

POMERANIA

Atrakcje kulturalne i przyrodnicze | Natur-und Kulturerlebnisse

ZWIĄZEK MIAST I GMIN DORZECZA PARŚĘTY

ul. Szymanowskiego 17, 78-230 Karlino

zmiigdp@parseta.org.pl

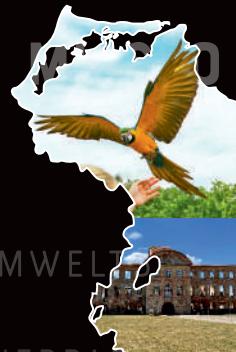
94 311 72 47

parseta.org.pl

MIASTO EBERSWALDE

ZAGRODA ŻUBRÓW UZNAM

GEMEINDE POLICE

UMWELT
TIERPARK
UECKER

ZAMEK KSIĘŻĄ
W SZCZECINIE

VOGELPARK MARLOW

PARK PTAKÓW MARLOW

POMMERSCHEN HERZÖGE IN STETTIN

ZWIĄZEK MIAST I GMIN
DORZECZA PARŚĘTY

GMINA POLICE

UMWELTBILDUNGSZENTRUM LI

OSRODEK EDUKACJI
EKOLOGICZNEJ PIPIU

STADT SAMENDARRE JATZNICK

WISENTGEHEGE USEDOW

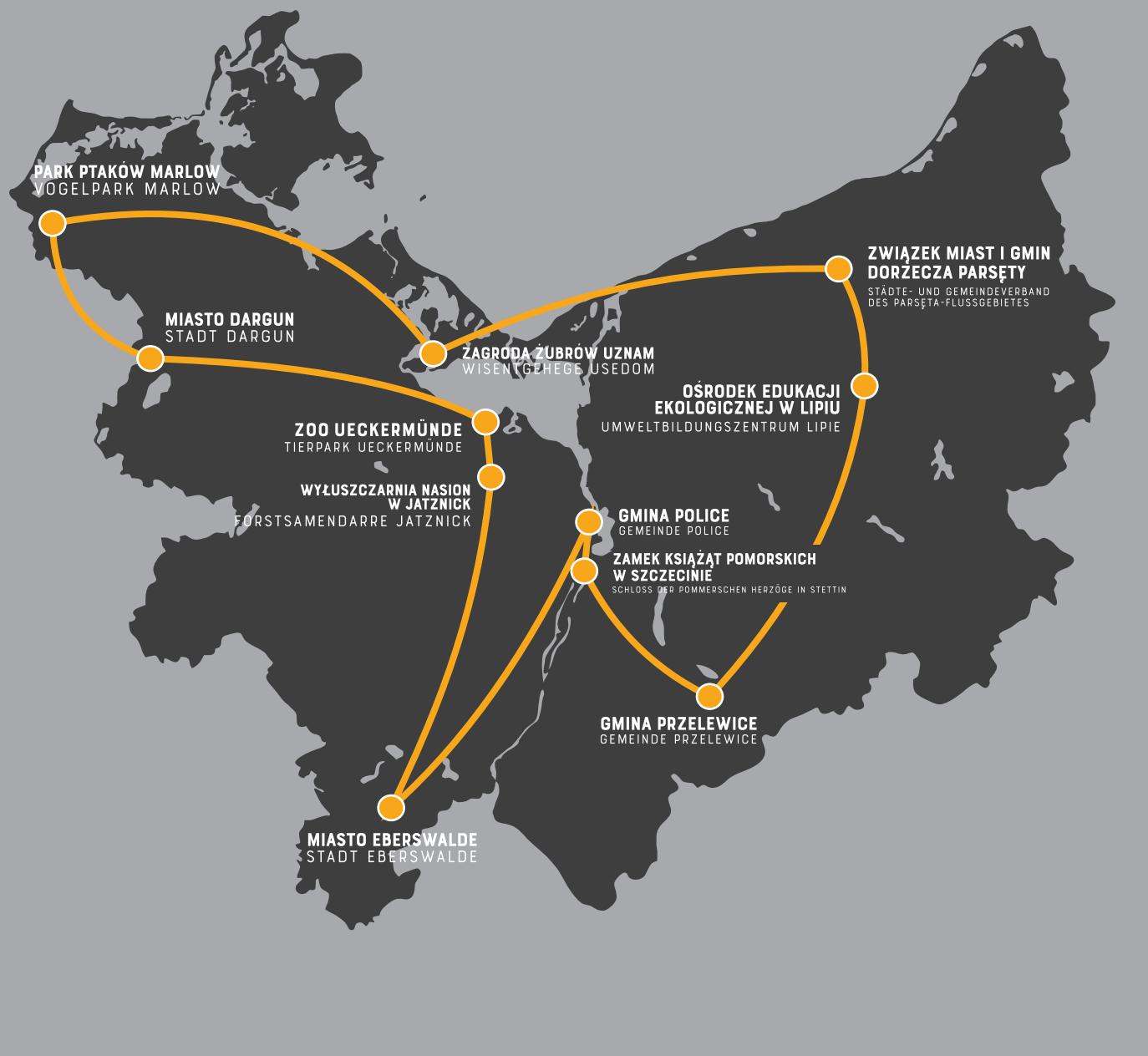
STADT EBERSWALDE

WYŁUSZCZARNIA NASION
W JATZNICK

STÄDTE- UND GEMEINDEVERBAND
DES PARŚĘTA-FLUSSGEBIETES

Projekt dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

11 polskich i niemieckich partnerów zdecydowało się wziąć udział we wspólnym projekcie pn. „POMERANIA - Atrakcje kulturalne i przyrodnicze” oraz połączyć swoje oferty turystyczne i zaoferować łączone bilety wstępu do swoich obiektów.

Niniejszy projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z Programu Interreg VA.

Partnerami projektu są:

- Zoo w Ueckermünde
- Park Ptaków w Marlow
- Zagroda Żubrów Uznam
- Gmina Przelewice (Ogród Dendrologiczny)
- Miasto Eberswalde (Ogród Zoologiczny)
- Zamek Księży Pomorskich w Szczecinie
- Gmina Police
- Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w Karlinie
- Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Lipiu
- Miasto Dargun (ruiny zamku)
- Wyłuszczarnia Nasion w Jatznick.

DE —————

11 polnische und deutsche Partner haben sich für die Teilnahme an einem gemeinsamen Projekt „POMERANIA – Natur- und Kulturerlebnisse“ entschieden. Sie haben sich entschlossen, ihre touristischen Angebote zu verknüpfen und bieten kombinierte Eintrittstickets für ihre Einrichtungen an. Dieses Projekt wird vom Europäischen Fonds für regionale Entwicklung aus dem Interreg VA-Programm kofinanziert.

Projektpartner sind:

- Tierpark Ueckermünde
- Vogelpark Marlow
- Wisentgehege Usedom
- Gemeinde Przelewice (Botanischer Garten)
- Stadt Eberswalde (Zoologischer Garten)
- Schloss der Pommerschen Herzöge in Stettin
- Gemeinde Police
- Städte- und Gemeindeverband des Parsęta-Flussgebietes in Karlino
- Umweltbildungszentrum Lipie
- Stadt Dargun (Schlossruine)
- Forstsamendarre Jatznick

POZNAJ ZWIERZĘTA Z BARDZO BLISKA W ZOO UECKER MÜNDE

W Zoo Ueckermünde na przestronnych wybiegach można obejrzeć obecnie 400 egzotycznych i rodzimych zwierząt spośród 100 gatunków. Jako certyfikowany, przyjazny dla rodzin obiekt ma wiele do zaoferowania, zwłaszcza dla dzieci. Szczególną popularnością cieszy się kolorowo urządzona farma przygód, która powstała w ramach projektu „POMERANIA – Atrakcje przyrodnicze i kulturalne.” Mali poszukiwacze przygód mogą tam prowadzić stare traktory. Do niezapomnianych przeżyć należą codzienne pokazowe karmienia zwierząt, oprowadzania o zmierzchu i noce wilków. Klasy szkolne mogą odwiedzić Szkołę Zoologiczną.

TIERE HAUTNAH ERLEBEN IM TIERPARK UECKER MÜNDE

DE

Im Tierpark Ueckermünde leben in großzügig gestalteten Freigehegen 400 heimische und exotische Tiere in 100 Arten. Der Tierpark als eine zertifizierte, familienfreundliche Einrichtung hält vor allem für Kinder einiges bereit. Besonders beliebt ist ein bunt gestalteter Erlebnisbauernhof, der im Rahmen des Projekts „POMERANIA – Natur- und Kulturerlebnisse“ entstanden ist. Die kleinen Abenteurer genießen die Fahrt mit den alten Traktoren. Zu den großen Erlebnissen gehören tägliche Schaufütterungen, Lichterwanderungen in der Dämmerung und die Wolfsnächte. Die Schulklassen können die ZOOSchule besuchen.

GEMEINDE POLICE

Perłą turystyczną Gminy Police jest Trzebież ze swoimi plażami, przepięknymi terenami objętymi ochroną dzięki programowi „Natura 2000”. Dzięki projektowi istnieje możliwość przybliżenia tej przepięknej miejscowości społeczności transgranicznej oraz zwiększenia ilości osób odwiedzających Ośrodek Gminnego Centrum Edukacji i Rekreacji, górujący bezpośrednio nad trzebierską plażą.

W ramach projektu odbył się cykl spotkań pod nazwą „Czas na EkoTrzebież”. Podczas spotkań uczestnicy mieli możliwość poznania oferty partnerów projektu, historii polsko-niemieckiego regionu, kuchni regionalnej oraz propozycji alternatywnego spędzania czasu.

GMINA POLICE DE

Die touristische Perle der Gemeinde Police ist Trzebież mit ihren Stränden und wunderschönen Gebieten, die im Rahmen des Programms „Natura 2000“ unter Schutz stehen. Dank dem Projekt kann man diesen wunderschönen Ort der grenzüberschreitenden Gemeinschaft näher kennenlernen und die Zahl der Besucher des Bildungs- und Erholungszentrums (GCEiR), das direkt am Strand von Trzebież liegt, erhöhen. Im Rahmen des Projekts fand eine Reihe von Veranstaltungen mit dem Titel "Zeit für EcoTrzebież" statt. Während der Treffen hatten die Teilnehmer die Möglichkeit, das Angebot der Projektpartner, die Geschichte und regionale Küche der deutsch-polnischen Region, Vorschläge der Freizeitgestaltung näher kennenzulernen.

PARK ŻUBRÓW NA WYSPIE UZNAM

Zagroda żubrów jest ulubionym celem wycieczek na wyspę Uznam. W roku 2010 zostały otwarte placówki takie jak Dom Lasu i Dom Puszczy. Wystawa prezentuje egzemplarze rodzimej zwierzyny łożowej oraz przyrodę wysp Uznam i Wolin. Podczas długiego spaceru przez las w Parku Żubrów można podziwiać zachwycające zwierzęta oraz ich ostoję w praktycznie nienaruszonym stanie. Do tego należy również Park Epoki Łodowcowej, w którym na gościa czekają odtworzone prehistoryczne zwierzęta o autentycznych rozmiarach.

DE

WISENTGEHEGE INSEL USEDOM

Das Wisentgehege ist ein beliebtes Ausflugsziel im Hinterland der Insel Usedom. Im Jahr 2010 konnten das Waldhaus und das Heidehaus eröffnet werden. Eine Ausstellung zum Großwild unserer Heimat und der Natur der Inseln Usedom und Wollin ergänzen seitdem das Angebot. Im Wisentpark erlebt man beeindruckende Tiere und naturnahe Lebensräume auf einem ausgedehnten Waldspaziergang. Dazu gehört auch der Eiszeitpark, in dem lebensgroße Nachbildungen der nacheiszeitlichen Tierwelt die Besucher erwarten.

ZWIĄZEK MIAST I GMIN DORZECZA PARĘTY

Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty zrzesza 19 miast i gmin członkowskich zlokalizowanych na terenie zlewni rzeki Parsęty. Od 1992 r. głównym celem Związku jest wspólne rozwiązywanie problemów związanych z ochroną środowiska, promowanie regionu oraz wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego przy zachowaniu walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Poza troską o przyrodę Związek dba także o infrastrukturę związaną z turystyką i zarządza rzeką Parsętą jako łowińskim wędkarskim. Region dorzecza Parsęty to obszar cenny pod względem szeroko rozumianej atrakcyjności turystycznej.

— DE

DER STÄDTE- UND GEMEINDEVERBAND DES PARĘTA-FLUSSGEBIETS

Der Städte- und Gemeindeverband des Parsęta-Flussgebiets vereint 19 Mitgliedsstädte und -gemeinden, die im Einzugsgebiet des Parsęta-Flusses liegen. Die Hauptaktivitäten des Verbands basieren seit 1992 darauf, aktuelle Umweltprobleme gemeinsam zu lösen, die Region zu fördern und die sozioökonomische Entwicklung unter Erhaltung der natürlichen Lebensräume zu unterstützen. Neben der Sorge um die Natur kümmert sich der Verband auch um touristische Infrastruktur und verwaltet den Parsęta-Fluss als Fischgrund. Das Einzugsgebiet des Parsęta-Flusses ist eine wertvolle Region im Hinblick auf die allgemein verstandene touristische Attraktivität.

OGRÓD DENDROLOGICZNY W PRZELEWICACH

Ogród Dendrologiczny w Przelewicach to miejsce szczególne, zarówno na terenie Pomorza Zachodniego, jak i na terenie całej Polski, ze względu na swoje cenne bogactwo przyrodnicze. W ogrodzie, który co roku odwiedzają tysiące turystów, można podziwiać różnorodną kolekcję (ponad 1800 rodzajów) drzew, krzewów i ziół charakterystycznych dla klimatu umiarkowanego. W odbudowanym pałacu z XIX wieku znajdują się obecnie pokoje gościnne i sale szkoleniowe. Historia ogrodu sięga XIX wieku, kiedy to August Heinrich von Borgstede był właścicielem Przelewic.

DER DENDROLOGISCHE GARTEN IN PRZELEWICE

DE

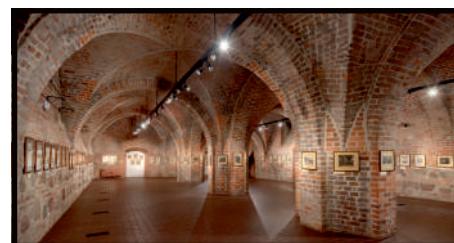
Der Dendrologische Garten in Przelewice ist ein besonderer Ort, sowohl auf dem Gebiet Westpommerns, als auch auf dem ganzen Gebiet Polens, wegen seines wertvollen Naturreichtums. Im Garten, der jährlich von tausenden Touristen besucht wird, kann man vielfältige Sammlung (über 1800 Arten) von Bäumen, Sträuchern und Kräutern bewundern, die für gemäßigte Klimazone charakteristisch sind. In dem wieder aufgebauten Schloss aus dem XIX Jh. befinden sich heute Gästezimmer und Schulungsräume. Die Geschichte des Gartens reicht bis ins XIX Jh. zurück. Zu dieser Zeit war August Heinrich von Borgstede der Eigentümer von Przelewice.

ZAMEK KSIĄŻĄT POMORSKICH W SZCZECINIE

Renesansowy Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie jest największą w województwie instytucją upowszechniającą kulturę w regionie. Położony na wzgórzu w pobliżu Odry stanowi historyczną siedzibę rodu Gryfitów. Dwa dziedzińce otaczają pięć skrzydeł budowli, nad którymi górują wieże: Dzwonów, Więziennej i Zegarowej. Do jego atrakcji turystycznych należą m.in. księążęce sarkofagi w krypcie grzebalnej, Gabinet Lubinusa, wybitnego kartografa z XVII w., z cennym egzemplarzem jego Wielkiej Mapy Księstwa Pomorskiego. Jedną ze stałych wystaw jest Cela Czarownic, poświęcona szlachciance Sydonii von Borck, z replikami XVI- i XVII-wiecznych narzędzi kar i tortur.

DAS SCHLOSS DER POMMERSCHEN HERZÖGE IN SZCZECIN

DE

Das Renaissanceschloss der Pommerschen Herzöge in Szczecin ist die größte Institution der Woiwodschaft zur Förderung der Kultur in der Region. Auf einem Hügel in der Nähe der Oder gelegen, ist das Schloss der historische Sitz der Greifen-Dynastie. Zwei Innenhöfe sind von fünf Flügeln des Gebäudes umgeben, über denen die Türme: Glocken-, Gefängnis- und Uhrturm ragen. Zu seinen touristischen Attraktionen gehören fürstliche Sarkophage in der Grabkrypta, das Kabinett des Lubinus, eines herausragenden Kartographen des 17. Jahrhunderts, mit einem wertvollen Exemplar seiner Großen Landkarte des Herzogtums Pommern. Eine der Dauerausstellungen ist die der Adligen Sidonie von Borck gewidmete Hexenzelle mit Nachbildungen von Straf- und Folterwerkzeugen aus dem 16. und 17. Jahrhundert.

WYŁUSZCZARNIA NASION ROŚLIN LEŚNYCH W JATZNICK

Wyłuszczarnia nasion roślin leśnych w Jatznick jest jednym z dziewięciu takich historycznych, ale nadal eksploatowanych obiektów w Niemczech. Jest to jedyna taka wyłuszczarnia, która została pieczętowicie odrestaurowana i zrekonstruowana, a obecnie jest otwarta dla publiczności jako manufaktura pokazowa. W ramach stałej ekspozycji można dowiedzieć się wielu interesujących faktów o burzliwej historii wyłuszczarni, ale także o specjalnym obszarze tematycznym, jakim jest praca w wyłuszczarni od zbioru nasion do wykorzystania roślin w nasadzaniu nowych lasów. W latach corocznie organizowane są zmieniające się wystawy na interesujące tematy dotyczące lasów i przyrody, ale także wystawy zdjęć i obrazów.

DIE FORSTSAMENDARRE DE JATZNICK

Die Forstsamendarre Jatznick ist eine von neun historischen, heute noch produzierenden Darren in Deutschland. Sie ist die einzige Darre, die nach liebevoller Restaurierung und Rekonstruktion für die Besucher als Schaumanufaktur geöffnet wird. Im Rahmen einer Dauerausstellung kann man viel Wissenswertes und Interessantes zu der wechselvollen Geschichte der Darre, aber auch zu dem Spezialthemenbereich von der Saatguternte bis hin zu der Verwendung von Pflanzen bei der Schaffung neuer Wälder erfahren. Im Sommer werden jährlich wechselnde Ausstellungen zu interessanten Themen um Wald und Natur, aber auch Foto oder Bilderausstellungen gezeigt.

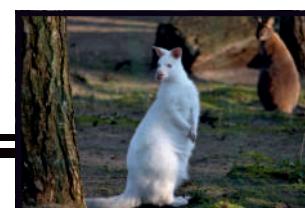
ZOO W EBERSWALDE- WSPANIAŁY DZIKI ŚWIAT ZWIERZĄT!

Zoo w Eberswalde gości mogą obejrzeć ok. 1300 zwierząt. Na 15 hektarowym obszarze chronionego krajobrazu Barnimer Nonnenfließ / Schwärzetal i pośród wspaniałego kompleksu lasów mieszanych, znajduje się 120 gatunków zwierząt. I to wszystko można znaleźć jedynie 50 km na północny wschód od Berlina i tylko godzinę drogi od Szczecina. We wszystkich porach roku w zoo na naturalnie urządzeniach wybiegach można oglądać zwierzęta pochodzące z pięciu kontynentów. Wśród krajobrazu polodowcowego można zobaczyć rzadko występujące w naturze tygrysy amurskie i rosomaki. Nowością jest niesamowicie atrakcyjna, przygodowa trasa w koronach drzew, prowadząca bezpośrednio nad wybiegiem dla wilków do wybiegu dla danieli.

DER ZOO EBERSWALDE -EIN TIERISCHES VERGNÜGEN!

Rund 1.300 Tiere in 120 Formen auf 15 Hektar – inmitten des Barnimer Landschaftsschutzgebietes Nonnenfließ / Schwärzetal und einer herrlichen Mischwaldlandschaft. Und dies nur 50 Kilometer nordöstlich von Berlin und eine Stunde Fahrt von Szczecin. Zu allen Jahreszeiten bieten die naturnah gestalteten Gehege viel Raum für Begegnungen – quer durch fünf Kontinente. In der eiszeitlichen Gletscherlandschaft zeigen sich der seltene Amurtiger und der Vielfraß. Besonders bemerkenswert ist u.a. der neue abenteuerliche Baumwipfelpfad, der sich in luftiger Höhe über die Wolfsanlage erstreckt und in das begehbarer Damwildgehege leitet.

OŚRODEK EDUKACJI EKOLOGICZNEJ W LIPIU

Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Lipiu, utworzony w 2004 roku, to miejsce przyjazne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Głównym celem Ośrodka jest organizacja warsztatów i szkoleń w zakresie edukacji ekologicznej. Myśl przewodnia edukatorów OEE w Lipiu brzmi: „nauka przez zabawę”. Gospodarze są otwarci na szeroko pojętą współpracę z instytucjami, organizacjami, a także osobami prywatnymi, polegającą m.in. na organizacji kolonii, zielonych szkół, imprez integracyjnych, okolicznościowych i wielu innych.

DAS UMWELTBILDUNGZENTRUM IN LIPIE

Das Umweltbildungszentrum in Lipie, gegründet im Jahr 2004, ist ein freundlicher Ort für Kinder, Jugendliche und Erwachsene. Die Hauptaktivitäten des Zentrums beruhen auf Organisation der zahlreichen Workshops und Schulungen im Bereich der Umweltbildung. Der Leitgedanke von OEE-Zentrum in Lipie lautet: „Lernen durch Spaß“. Die Gastgeber sind offen für eine breit angelegte Zusammenarbeit mit Institutionen, Organisationen und Privatpersonen, unter anderem in der Organisation von Sommercamps, grünen Schulen, Integrations- und Sonderveranstaltungen und vielen anderen.

DE

MIASTO DARGUN- MAŁA PERŁA W SERCU MEKLEMBURGII-POMORZA PRZEDNIEGO

Dargun otoczone jest od południa parkiem krajobrazowym „Szwajcaria Meklemburska & Jezioro Kummerow” a od wschodu parkiem krajobrazowym rzeki Piany. W tej malowniczej okolicy znajdują się obszerne pola, srebrzyste jeziora i rzeki oraz nasycone zielenią lasy. Wizytówką miasta jest kompleks klasztorny i zamkowy, który stał się znany miejscem wydarzeń kulturalnych w Meklemburgii Pomorza Przednim. Dzisiaj można lepiej podziwiać okazałe mury dawnego klasztoru dzięki nowej trasie, przystosowanej także dla osób niepełnosprawnych, która została zrealizowana w ramach programu finansowania Interreg.

DE

DARGUN-DIE KLEINSTADT IM HERZEN VON MECKLENBURG- VORPOMMERN

Dargun bildet den nördlichen Eingang zum Naturpark „Mecklenburgische Schweiz & Kummerower See“, sowie das westliche Tor zum Naturpark „Flusslandschaft Peenetal“. Die reizvolle Umgebung bietet weite Felder, glitzernde Seen und Flüsse sowie Wälder in sattem Grün. Das Aushängeschild der Stadt ist die Kloster- und Schlossanlage, die sich zu einem bekannten Veranstaltungsort in Mecklenburg-Vorpommern entwickelt hat. Durch die neue behindertengerechte Wegeführung - die im Rahmen des Interreg Förderprogrammes umgesetzt wurde - können die imposanten Mauern des einstigen Klosters besser bestaunt werden.

PARK PTAKÓW MARLOW

Od 1997 roku w Parku Ptaków Marlow odbywają się pokazy lotów ptaków drapieżnych i sów w stylu sokolniczym. Polowanie z wykorzystaniem ptaków drapieżnych ma w Europie długą tradycję i jest dziedzictwem kultury, które należy chronić i o którym należy informować. Dziś Ośrodek śni nowym blaskiem. Urok słowiańskiego drewnianego grodu został zachowany, dodatkowo poznano nową przestrzeń, zarówno dla zwierząt, jak i dla wszystkich gości. Ponadto w strefie wypoczynkowej jest teraz wystarczająco dużo miejsca dla około 900 zwiedzających, którzy mogą posłuchać i zdobyć ciekawe informacje o ptakach drapieżnych.

VOGELPARK MARLOW

Seit 1997 werden im Vogelpark Marlow Flugvorführungen mit Greifvögeln und Eulen nach Falknerart den Besuchern präsentiert. Die Jagd mit Greifvögeln hat in Europa eine lange Tradition und ist ein Kulturgut, das erhalten und über welches informiert werden soll. Heute erstrahlt die Burg in neuem Licht. Der Charme der slawischen Holzburg ist erhalten geblieben. Jetzt gibt es ausreichend Platz, sowohl für Tiere als auch für alle Besucher. Der Sitzbereich bietet für etwa 900 Besucher ausreichend Platz, um sich spannende Fakten über Greifvögel anhören und auch anzusehen zu können.

PARTNERZY

ZOO UECKERMÜNDE
TIERPARK UECKERMÜNDE

ZAMEK KSIĘŻĄT POMORSKICH
W SZCZECINIE
SCHLOSS DER POMMERSCHEN HERZÖGE IN STETTIN

GMINA POLICE
GEMEINDE POLICE

ZAGRODA ŻUBRÓW UZNAM
WISENTGEHEGE USEDOM

MIASTO EBERSWALDE
STADT EBERSWALDE

ZWIĄZEK MIAST I GMIN
DORZECZA PARŚĘTY
STÄDTE- UND GEMEINDEVERBAND
DES PARŚĘTA-FLUSSGEBIETES

GMINA PRZELEWICE
GEMEINDE PRZELEWICE

OŚRODEK EDUKACJI
EKOLOGICZNEJ W LIPIU
UMWELTBILDUNGSZENTRUM LIPIE

MIASTO DARGUN
STADT DARGUN

PARK PTAKÓW MARLOW
VOGELPARK MARLOW